

ΠΡΟΦΥΛΑΞΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥ ΚΕΡΑΥΝΟΥ.

Ἐν ἐκ τῶν φυσικῶν φαινομένων, αἵτινα ἀνεκάθεν ἐνέπνευσαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὸν πλείστον φόβον, μετὰ τὸν σεισμόν, εἶνε καὶ ὁ κεραυνός, οὐ μόνον διὰ τὴν φοβερὰν αὐτοῦ καταστρεπτικὴν δύναμιν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀγνοίαν τῶν πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κινδύνου ἢ ἀποφυγὴν αὐτοῦ προφυλακτικῶν μέσων. Ἀπ' ὅτου ὁ Φραγκλῖνος ἐφευρε τὸ ἀλεξικέραυνον καὶ ἀπ' ὅτου διὰ τῆς μακρᾶς πείρας καὶ τῆς ἐπιστήμης ἐγνωσθῆσαν τὰ προσελκόντα τὸν κεραυνὸν αἰτία, ὁ ἐξ αὐτοῦ κίνδυνος ἠλαττώθη σημαντικῶς καὶ μικρὸν διαφέρει κατὰ τὴν φοβερότητα τῶν ἀπειρῶν ἐκεινῶν κινδύνων, οἵτινες ἀπειλοῦσι τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ λίκνου μέχρι τοῦ τάφου.

Κατὰ τὴν ἐκρηξίν σφοδρᾶς τινος καταιγίδος εἶνε καλὸν ν' ἀνοίγωμεν τὰ παράθυρα καὶ τὴν θύραν τοῦ δωματίου, ἐν ᾗ εὐρισκόμεθα· ἐάν δὲ ἀναγκασθῶμεν εἶτε ὑπὸ τοῦ ρεύματος τοῦ ἀέρος εἶτε ὑπὸ τῆς εἰσερχομένης βροχῆς νὰ κλείσωμεν τὰ παράθυρα, πρέπει τοῦλάχιστον ν' ἀφίνωμεν τὴν θύραν τοῦ δωματίου ἀνοικτήν, ἵνα ἐν περιπτώσει ἐνσκήψεως κεραυνοῦ τὰ ἐντεῦθεν ἀναπτυσσόμενα πνιγηρὰ ἀέρια εὐρωσῶν ἀμέσως διέξωδον καὶ καθαρῶς τὸ δωματίον διὰ καθαροῦ ἀέρος. Πρὸς τοῦτοις πρέπει ν' ἀπομακρύνωμεν ἀπ' ἡμῶν ὅλα τὰ ἐκ μετάλλου ἀντικείμενα καὶ ν' ἀπομακρυνώμεθα οὐ μόνον ἀπὸ τῆς θερμάστρας ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν τοίχων τοῦ δωματίου· τὸ ἀσφαλῆστατον λοιπὸν μέρος τῆς οἰκίας, ὅπου δυνάμεθα νὰ μένωμεν ὅταν ἐπίκηται κεραυνός, εἶνε τὸ μέσον τοῦ δωματίου, μακρὰν τῶν τοίχων καὶ τῆς θερμάστρας. Ὡσαύτως πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν πᾶσαν μεγάλην συνάθροισιν ἀνθρώπων, ἐν δὲ τυχόμεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἢ ἐν τῷ σχολεῖν ἢ ἐν ἄλλῳ τινι χώρῳ, ἐνθα εὐρίσκονται πολλοὶ ἄνθρωποι συνηθροισμένοι, εἶνε φρόνιμον ν' ἀπομακρυνώμεθα καὶ νὰ παρακινώμεν καὶ τὴν ὄλην ὁμήγηριν ὅπως διαλυθῇ. Διὰ τὴν ἐπικίνδυνον εἶνε, ὅταν ἐκρήγνυται θύελλα μετὰ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν, τὸ κρούειν τοὺς κώδωνας τῆς ἐκκλησίας. Τοῦδ' ὅπερ ἐξαιροῦμεν ἐν ταῦθα τοσοῦτω μᾶλλον, καθ' ὅσον εἰς πολλὰ μέρος ἐπικρατεῖ εἰσέτι παρὰ τῷ λαῷ ἡ δεισιδαιμονία ὅτι διὰ τῆς κωδωνοκρουσίας ἀποτρέπονται οἱ κεραυνοί, ἐνῷ τοῦναντίον προσελκύνονται. Ἡ δεισιδαιμονία αὕτη ἐπεκράτει πρὸ πάντων κατὰ τὸν μεσαιῶνα, διὰ τοῦτο πλείστοι κώδωνες φέρουσι τὴν ἐπιγραφήν: fulgura frango (θραύω τοὺς κεραυνοὺς). Ἐν ἔτει 1783 ἔπεσον θύματα τῆς δεισιδαιμονίας ταύτης ἐν διαστήματι τριῶν μηνῶν μόνον ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ 96 ἄνθρωποι, κεραυνοβοληθέντες κατὰ τὴν κωδωνοκρουσίαν. Τὰ ὑψηλὰ δένδρα, ὅσα μὲν ἀπέχουσιν 16 ἕως 20 πόδας ἀπὸ τῆς οἰκίας, οὐ μόνον εἶνε ἀκίνδυνα ἀλλὰ καὶ ἀφελούσιν ὡς προσελκύνοντα ἐφ' ἑαυτῶν τὸν κεραυνὸν καὶ ἐπομένως ἀποσθόνοντα αὐτὸν ἀπὸ τῆς οἰκίας, ὅσα ὁμοῦ εὐρίσκονται πλησίον τῆς οἰκίας ἢ εἰς μικροτέραν τῶν 16 ποδῶν ἀπόστασιν ἀπ' αὐτῆς εἶνε καλὸν ν' ἀπομακρυνῶνται ὡς ἐπικίνδυνα. Ὅταν καταληφθῶμεν ἐν ἰατρῷ, εἰς τὴν ἐξοχίῃν, ὑπὸ θύελλης ἀπειλοῦσης κεραυνόν, πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν τὰς λίμνας, τὰ ἔλη καὶ τέλματα καὶ ἐν γένει πᾶσαν μεγάλην συρροὴν ὑδάτων, ὡσαύτως δὲ πρέπει ν' ἀπομακρυνώμεθα ἀπὸ παντὸς προεξέχοντος ἀντικειμένου, ἔχοντος ὕψος μεγαλύτερον τῶν 10 ποδῶν. Οὐδέποτε πρέπει νὰ προσφεύγωμεν ὑπὸ τὰ δένδρα, ὅπως προφυλαχθῶμεν ἀπὸ τῆς βροχῆς· εἶνε καλλίτερον νὰ βραχῶμεν παρὰ νὰ διατρέχωμεν τὸν κίνδυνον νὰ κεραυνοβοληθῶμεν, ὁ δὲ κίνδυνος οὗτος εἶνε μέγιστος, ὅταν εὐρισκόμεθα ἐν ἄρᾳ καταιγίδος ὑπὸ ὑψηλόν τι δένδρον. Δὲν πρέπει πρὸς τοῦτοις νὰ ἐπιταχύνωμεν τὸ βῆμα ἢ νὰ τρέχωμεν, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ἐξακολουθῶμεν τὴν πορείαν μας βραδέως.

Ἐπικίνδυνον εἶνε πρὸς τοῦτοις τὸ νὰ διαμένωμεν πλησίον εἰς ποίμνια, ἀγέλας προβάτων, βοῶν, ἵππων καὶ ἄλλων ζώων, διότι αἱ ἐξ αὐτῶν ἀναθυμᾶσεις καὶ ἐξατμίσεις ἐπαυξάνουσι σημαντικῶς τὸν κίνδυνον τῆς ἐνσκήψεως τοῦ κεραυνοῦ. Ἄν καταληφθῶμεν ἐπιποῖ ὑπὸ καταιγίδος ἀπειλοῦσης τὸν κίνδυνον κεραυνοῦ, εἶνε καλὸν νὰ καταβαίνομεν ἀπὸ τοῦ ἵππου (ἢ τοῦ ὄνου ἢ ἡμιόνου), νὰ προσδένωμεν αὐτὸν ἐν ἀνάγκῃ εἰς τινὰ πάσσαλον (οὐχὶ εἰς δένδρον) καὶ νὰ καθήμεθα εἰς ἱκανὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν, μέχρις οὐ παρέλθῃ ὁ κίνδυνος. Καὶ ἐν ἀμάξῃ εὐρισκόμενοι εἶνε ἀσφαλῆστερον νὰ καταβαίνομεν παρὰ νὰ μένωμεν ἐν αὐτῇ ἢ νὰ διατριβώμεν πλησίον τῶν ἵππων.

Ἄλλὰ πάντα τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα προφυλακτικὰ μέτρα εἶνε ἀναγκαῖα καὶ πρέπει νὰ τηρῶνται, μόνον ὅταν ἐκρηγνῶνται σφοδρὰ θύελλα καὶ καταιγίδες καὶ πρὸ πάντων ὅταν τὰ θυελλώδη νέφη εὐρίσκονται πλησίον καὶ εἰς μικρὸν ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. Ἐν γένει ὁμοῦ θεωρούμενος ὁ φόβος τῶν κεραυνῶν εἶνε ὑπερβολικὸς καὶ πολλὰκις ἀδικαιολόγητος. Στατιστικῶς τοῦλάχιστον ἀποδεικνύεται ὅτι ἐκ 50,000 αἰφνιδίων θανάτων εἰς μόνος ἀναλογεῖ εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ κεραυνοῦ. Ἄν ὁ κεραυνὸς θανατῶναι, ἀλλὰ καὶ ἡ γλάστρα, ἢ καταπίπτουσα ἀπὸ ὑψηλοῦ τινος παραθύρου καὶ συντριβουσα τὴν κεφαλὴν τοῦ διαβάτου, θανατῶναι ἐπ' ἑῆς. Πρέπει λοιπὸν νὰ φοβούμεθα νὰ διατριβώμεν εἰς μέρος, ἐνθα ὑπάρχουσιν ἀνθοδοχεῖα καὶ κεραμίδια; Τότε εἰς ἕκαστον βῆμα, εἰς ἕκαστον κίνημα, θὰ εἶμεθα περιδεῖς καὶ περιφόβοι· διότι, πλην τῶν ἀνωτέρω, ἀναρίθμητοι ἄλλοι κίνδυνοι θὰ μᾶς ἤπειλουν διηνεκῶς, ὁ δὲ φόβος μήπως ἐν ταῖς ὁδοῖς καταπλακωθῶμεν ὑπὸ τινος ἀμάξης, ἢ σκοτωθῶμεν ὑπὸ μαινομένου ἵππου, ἢ δηχθῶμεν ὑπὸ λυσσαλέου κυνός, ἐν δὲ τῇ οἰκίᾳ μὴ κατασυντριβῶμεν ὑπὸ τῆς στέγης κ. τ. λ. κ. τ. λ. — ὁ διηνεκὴς οὗτος φόβος θὰ καθίστα ἡμῖν τὸν βίον ἀβίωτον. Τὴν καυστικὴν καὶ ἐμπρηστικὴν δύναμιν ἔχει ὁ κεραυνὸς κοινὴν μετὰ πάσης λαμπάδος, μετὰ παντὸς ἀνημμένου κηρίου, μετὰ παντὸς φωσφόρου ἢ πεπυρακτωμένου ἀνθράκος, εἶνε δὲ πασίγνωστον ὅτι αἱ ὀλίγιστα πυρκαϊὰ προέρχονται ἐκ κεραυνῶν. Ἄν ἦτο δυνατόν νὰ προαναγγέλλονται ἡμῖν διὰ βροντῶν οἱ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ καθ' ἑκάστην ὥραν ἐπαπειλοῦντες ἡμᾶς κίνδυνοι τῶν πυρκαϊῶν καὶ ἐμπρησμῶν, οὐδεμίαν στιγμὴν θὰ ἔπαυον αἱ βρονταὶ, πάντες δὲ θὰ ἐκωφανόμεθα ὑπὸ τοῦ διηνεκοῦ φόβου καὶ πατάγου.

Ἄλλως τε ὁ ἐκ τοῦ κεραυνοῦ κίνδυνος τότε μόνον ὑφίσταται καὶ δύναται εὐλόγως καὶ δικαίως νὰ ἐμβάλλῃ ἡμᾶς εἰς φόβον, ὅταν αἱ ἀστραπαὶ καὶ αἱ βρονταὶ κατὰ βραχύτατα χρονικὰ διαστήματα ἐπακολουθῶσι καὶ διαδέχωνται ἀλλήλας. Ὡσαύτως δυνάμεθα μεταξὺ τῆς βροντῆς καὶ τῆς ἀστραπῆς νὰ ἀριθμῶμεν μέχρι τῶν ἐξ ἢ τῶν ὀκτῶ, οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει.

Τὸ ἄριστον προφυλακτικὸν τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τοῦ κεραυνοῦ εἶνε τὸ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἐπιστήμης ἰδρυμένον καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν (τοῦλάχιστον καθ' ἔτος) δοκιμαζόμενον καὶ ἐξεταζόμενον ἀλεξικέραυνον. Ἄλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἀλεξικέραυνα κατὰ τὰς γενομένας παρατηρήσεις καὶ ἐρεῖνας ἔχουσι πολὺ στενότερον κύκλον προφυλακτικῆς ἐνεργείας, ἢ ὅσον καθ' ἀρχὰς ἐνομίζετο. Ἡ διάμετρος τῆς κυκλικῆς ἐκτάσεως, ἢν δύναται νὰ προστατεύσῃ ἀπὸ τοῦ κεραυνοῦ τὸ ἀλεξικέραυνον, εἶνε μόλις τετράκις μεγαλύτερα τοῦ ὕψους τοῦ ἀλεξικεραυνοῦ, ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρι τῆς κύρυφής.

κ. Σ. Π. εἰς Ἀθήνας. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμότατα διὰ τὰ συγχαρητήρια. — κ. Γ. Σ. εἰς Φιλιππούπολιν, κ. Σ. Κ. εἰς Καῖρον. Τοῦς ὑποδειχθέντας ἡμῖν νέους συνδρομητάς ἐνεγράψαμεν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Γ. Π.

εἰς Μανσόουραν. Τὴν τελευταίαν σᾶς ἐλάβομεν καὶ ἐλυπήθημεν διὰ τὰ ἐν αὐτῇ. — κ. Δ. Π. εἰς Κραϊόβαν. Ἐληφθῆσαν καὶ θὰ φροντίσωμεν. — κ. Α. Α. εἰς Σῦκτα. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς φιλικὰς ὑμῶν ἐνεργείας.

Περὶ τῶν τόμων θὰ σᾶς γράψωμεν καθ' ἑκάστην ἡμέραν. — κ. Χ. Φ. εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐνεγράψαμεν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς κολακευτικὰς περὶ τοῦ φύλλου μας λέξεις. — κ. Λ. Δ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐληφθῆσαν.